

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-ter 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk

Az ellenzék manifesztuma.

Kiáltvány a nemzethez.

A magyar nemzethez!

Alkotmányunk súlyos válságba jutott, nemzeti becsületünket megaláztatás érte.

Közbecsülésre máltatlanok kezébe került a képviselőháznak és a király nevében gyakorolt végrehajtó kormányhatalomnak a vezetése.

A fegyver erejére támaszkodó alkotmánytörök a nép képviselőit kizárják a képviselőházból, szólásszabadságuknak elkobzásával megfosztják, személyes szabadságuknak veszélyeztetésével megakadályozzák a haza és az alkotmány védelmében békés tanácskozások úján lerovandó kötelességük teljesítésében.

E vesztérhes időkben a magyar nemzethez fordulunk:

Sorakozásra hívjuk az alkotmánytisztelő hazafiakat, cselekvésre serkentjük a hazaszereteket.

Vajudó korszelemlőnk a jogegyenlőségre törekvő szabad embernek jelgijét tűzi új századunk homlokára.

A letűnt időknek rendi és osztályuralmi kiváltságai hamis bálványoknak bizonyultak.

Nemeslevelet ezentul csak a munka válthat, tiszteletre csak a közbecsülés kötelez, tekintélyt csak az alkotmányosan megalkotott törvényeknek becsületes megtartása biztosít.

Jogosztó fejedelmek, alkotmányos törvényhozások nem az örökölött, vagy kétes eredetű holt vagyonnak előjogaiban, hanem a haza védelmében és fentartásában hiven teljesített kötelességért cserébe nyújtott népjogok tiszteletében keresik az államoknak támasztékát.

Az alattvalókból állampolgárokká emelt szabad népek hazájában a teremlő munkának megbecsülés a jutalma. Jogaihoz jut az is, aki kérés tenyerével törülgeti és napsugárral szárítja veritékét.

Töszomszédunkban, nálunknál kisebb nemzetek faji és nemzeti öntudatuk erényeinek birtokában hősiessélszántsággal rázzák le a zsarnokság bilincseit, megalapozzák független államiságuknak messze jövőndőjét.

A világtörténelmi átalakulásnak ilyen nagy korszakában visszavonásnak nehéz áika sújt nemzetünkre.

A birodalmi egységre törő ármány és cselszövés egymásra uszítja a négy százados mult tapasztalataiból összetartásra utalt magyarságot.

Jogosztás helyett a jogfosztás, alkotmánytisztélet helyett a törvényiírás szilaj tivornyáiban kiváltja a gyűlöletnek és megvetésnek iker-szülőtteit.

Az egymásra törő szenvedélyek viharában belefullad az engesztelésnek minden reménysége.

(Ujabb történelmünk gyászlapjai.)

Magyar hazánkról 1910. óta gyászlapokat jegyez a történetíró.

A kormányhatalom vezetése gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnöknek, az udvar kegyencének kezébe került.

Hivatása szembezőkő. Pártja nincs. Az ellenzéki képviselők megvásárlásának az ország színe előtt leleplezett kísérlete miatt elrendelt képviselőházi vizsgálatnak bizottsági iratai ma is elintézetlenül őrzik ekkori emlékezetét.

A pénzen, javakon, címeknek és rangoknak árusításával mindenre kapható többségnek toborzására ő ígérkezik a legalkalmasabbnak.

Az általános és egyenlő szavazati jognak törvénybe iktatását és a békés munkának jelgijét írta zászlajára.

Megtagadta mind a kettőt.

A választási hadjárat megindult. Az általános szavazati jog programjának miniszterelnöke ssövetségeseiket keres az általános szavazati jognak nyílt ellenségeiben, a — hatalomból kiűzöttekben. Megtalálják egymást.

Nem is a saját zsebükből, melyet megkimélték, sőt megtömtek, hanem az állam pénzből, melyet súlyos közadónak kivetésével kell pótolni, vesztegettek.

A nemzeti bizalom koldusai tele marokkal szórták a lélekvásárra harácsoló pénzt. Erőszakkal, üldöztetésekkel pótolták a hézagokat.

Az így szerzett többségnek mérőöldjelző garázdálkodásairól főbb vonásaiban így számolt a történetíró:

A jegybank szabadalmának meghosszabbításával kapcsolatosan beígért készfizetések felvételét rutul cserben hagyták.

A véderőre vonatkozó s a vele kapcsolatos javaslatoknak közel-

mult tárgyalásaiból emlékezetül maradt ránk, hogy a többség az ellenzék nagyobb részével megegyezésre jutott, a békés törvényhozási munkának olyan feltétel mellett való biztosítására, hogy a nemzeti követelések legszerényebb mértékükben teljesítenek, a javaslatokból az alkotmányba ütköző és a magyar államnyelvet megalázó intézkedések kihagyassanak.

Már-már közelállónak látszott a vágyakozásnak teljesülése, hogy a hosszú harcokba kényszerített nemzet és király között pihenőre térhet a felszított viszály s a törvényhozás hozzáfoghat az általános választói jog alapján létesítendő választási törvénynek békés megalkotásához.

Keserű csalódás lett a békében bizakodóknak jutalma.

Az aggastyán király lemondásával émiáják a nemzetet.

A kormány vezért, a többség meggyőződést cserél. Áulás és hit-szegés kísérik utjaikon. A végrehajtó hatalom vezetése a megbélyegzett multu Lukács Lászlóra, az ámitó szószegések hadastyánára bízatik.

Ez bünszövetségre lép a törvényhozó képviselőház többségének vezérével, a boszura szomjas új gróf Tisza Istvánnal.

Az alku kész.

A törvényhozás többsége szállítja a végrehajtó hatalomnak a nemzet erejét meghaladó ujonclétszám emelést elviselhetetlenül súlyos terheivel és segédkezet nyújt a nemzeti követeléseknek letérésére, a magyar államnyelvnek megalázására.

Viszontszolgálatul a végrehajtó hatalom felajánlja a fegyveres erőt, a nép jogait védő képviselők meggyalázására, a törvényhozás terméiből való kihurcolására és segédkezet nyújt az általános, egyenlő és titkos választói jognak kijátszására.

Az alku végrehajtása akadályokba ütközik. Becsületükre féltékeny két házelnököt kell egymásután eltávolítaniok, hogy célhoz érjenek.

Az erre kiszemelt Beöthy Pál alelnök a házszabályok megszegésével az elnöki székbe csempészi a pártvezért, aki most már rohammal indul nagy utjára.

Rövid néhány nap mulva leveti a pártatlanság színlelésének a terhes álarcát.

Még ürügyre sem várva, 1912. junius 4 én tervszerűleg felidézett zajban első, második és harmadik olvasásban. általánosságban és részleteiben elfogadottnak jelenti ki a nemzet véradójáról rendelkező javaslatot. Vérlázító vakmerőséggel kihirdet egy soha meg nem hozott, a házszabályok tiltó rendelkezései okából meg sem hozhatott képviselőházi határozatot.

Igazmondására büszke magyar nemzet képviselőházának elnöki székéből, melynek méltóságával a nemzeti becsület összeforrott, egy önmagáról megfélemedezett bitorló a hazugságot emeli törvényalkotó tényezővé.

A merénylőre fellázadó ellenzéki képviselőket meghallgatásuk nélkül kizáratásra ítélteti.

A törvényhozás nemzeti felségjogának szentélyébe rendörközegeivel betör a végrehajtó hatalom s a készülődő okirathamisítás fedezésére kihurcolja a népképviselőket.

Házszabálysértéssel délutáni ülésre rendeli az így csonkává tett képviselőháznak párttöbbségét.

Mozgósítják a miniszterelnök, mint belügyminiszter által rendelkezésre bocsátott fegyveres erőnek minden tényezőjét. A közös hadsereg, honvédség, csendőrség, rendőrség szállja meg a fővárost és ostromállapotba helyezi a képviselőházat.

A hadsereg szuronyai között hitelesítik a hazug tartalmu jegyzőkönyvet és a többség napirenden kívül felmentvényt ad elnökő bűntársának.

Hamis okirat jogforrásává lesz a nemzet és a királyság védelmére hivatott hadseregnek.

A rendiségnek korszelemlő gonyoló kiváltságaiban dözsölő főrendiház a hamis jegyzőkönyv alapján, tudva annak ilyen keletkezéséből, hozzájárul a javaslatához, mert biztosra várja a választási törvényből neki jutó viszontszolgálatot.

A megtévesztett aggastyán királyszenesítésével a törvénytarba kerül és kihirdetetik az alkotmányos nemzetek történetében példa nélkül álló visszaélések emléke.

Királyi bizalom, kítüntető fejedelmi kegy sugározza körül a merénylőket.

Kárba vesz a nemzetnek a törvényhozás tényezőinek alkotmánytisztelétébe vetett utolsó bizakodás.

Most már rohamosan fejlődhetnek az események.

Rövid egy évnek leforgása alatt eltörpült hevernek egy évezred dicsőséges múltjából reánk maradt erkölyeink.

A sajtószabadság lenyűgözve, a gyülekezési jog kigunyolva.

A sajtószabadság és a mentelmi jog eltörülve. Kizáratás, pénzbüntetés, kihurcoltatás vár a nemzet képviselőire, akik a törvény által öt évre szabott megbízásukat a szólásszabadságnak és mentelmi jognak feltételével, annak tudatában vállalták, hogy jogállamban, közmegegyezésük tartama alatt még érvényesen keletkezett törvénynyel sem lehetnek szerzett jogaiktól megfoszthatók.

(A büntanya munkája.)

Betetőzéstől rövid néhány nap alatt megszavazták a büntanyává lett csonka képviselőházban a választójogról, a választási eljárásról szóló, immár törvénynek hirdetett javaslatot, amelyben az általános szavazati jognak megcsufolásával a munkáspolgárságnak millióit kirekesztik jogaik gyakorlatából, megfosztják jogos érdekeik képviselőitől.

A választási eljárásban fufangot fufangra halmoznak. A tömeges visszaéléseknek zsilipjeit szoporoltják, hogy így szerzett hatalmukat továbbra is fentarthassák.

A magyar szent koronának horvátországi területén az alkotmánynak felfüggesztésével a kormány büneiért a magyar nemzet elleni gyűlöletre izgatják azokat is, akik még hívek maradtak az egységes magyar állam kötelekéhez.

Most van soron a nemzeti önvédelem utolsó védőbástyájának, a megyei és községi önkormányzatnak a Lukácsok által kezelt központi kormányhatalom jármába való kiszolgáltatása.

(Megbecstelenítették a magyar törvényhozást.)

A merényletek fertőjébe merült bünszövetség elérkezett a bűnhődésnek előtornácába. A panama miniszterelnöke bírái s a közvélemény ítélőszéke elé került.

A bizonyítás elől való bujkálásában megingatja a bíróság függetlenségébe és pártatlanságába vetett hitet, de a felsőbb bíróságnak példaadó ítélkezésén megtörik a miniszterelnök bűnpalástolási kísérlete.

Bíróság előtt, nyilvánosan lefolytatott főtárgyalásnak eredményeként, köztisztelőben álló férfiaknak eskü alatt tett vallomásai alapján kihirdelt bírói ítélettel igazolva áll előttünk a megdöbbentő igazság, hogy Lukács László, mint pénzügyminiszter, a kincstárral kötött szerződések megkötésének feltételként milliókat követelt és kapott a vele szerződő felektől, hogy az államtól így elvont jövedelmekből kormányának és pártjának támogatására és jogfosztó terveinek végrehajtására vesztegetésekkel többséget toborozzon.

A törvényhozási és kormányzati közéletnek érinthetetlen tisztasága szempontjából közömbös, hogy hűtlen kezelésnek, vagy lopásnak minősítse a büntető törvény, Lukács Lászlónak és társainak bűnét.

Igy is, úgy is a közérkölcösökbe ütközik, hogy a végrehajtó hatalom élen a megbélyegzett képviselhesse a magyar királyt. Bűnös visszaéléseinek ragadós példája már is rothadást terjesztett a közszolgálatban.

Meglepetve értesül róla a nemzet, hogy eskü alatt szolgáló oszlopos állami tisztviselői, a megőrzésükre bizott államérdek iránt tartozó hűségnek megszegésével, az állam erkölcsi és anyagi javainak csorbításában részben tevékenyen közreműködtek, részben szándékosan leplezték a visszaéléseket. A bűnpernek tisztító tűzében magától a Lukács-kormánytól a vallás- és közoktatásügyi miniszterétől a királyi engedelmével eskü alatt tett vallomásából szerzett tudomást a nemzet s a közéletünkre figyelő külföld arról is, hogy Lukács László, mint pénzügyminiszter, áruba bocsátotta, vásár tárgyává tette a királyi kinevezéshez fűzött örökös főrendiházi tagságot.

Erkölcsei súlyosságának ilyen fokán miniszterelnökségi terveinek istapolására megbecstelenítette a magyar törvényhozást, aljas célok szolgálatában tőkésítette a magyar királynak egyik legbecesebb fejedelmi jogát. Egyszerre vétkezett a nemzet becsületére és a király bizalma ellen.

A bizonyítékok sulya alatt jobb meggyőződésre jutott bíróság igazságot kereső és erkölcsöt védő feladatának magaslatán nemes példáját adja a magyar bíró függetlenségének és pártatlanságának.

Megdöbbenve a nemzetre nehezedő kormányzatnak végzetes következményeitől, Désv Zoltánt felmenti, megállapítja és kihirdeti, hogy amit Lukács László, a magyar miniszterelnök elkövetett, az erkölcs-telen cselekedet volt.

A vezér elbukott. A nemzet közvéleménye meghozza majd ítéletét azok fölött is, akik az erkölcssteleniséget vezérüknek elismerték és visszaéléseik gyümölcseiben osztozkodtak.

(A hadsereg dolga.)

Határainkon hónapok óta világtörténelmi jelentőségű háború dúl. Pillanatokon fordult s a veszély még el nem múlt, hogy egy európai háborúban véráldozattal kell vala tanúságot tennünk királyhűségünkről.

Az önmagával tehetetlen külügyi kormányzatunk egyik örvényből a másikba sodorja államhajónkat. A fejünk fölött tornyosuló veszélynek pillanataiban egységes nemzetre is súlyos feladatok várnak.

A magyar nemzet mégis izeire bontva, vigasztalanul tekint sívár jövőjébe. A nemzeti védelem hadereje meg van bénítva.

Az a hadsereg, amelynek ujoncain hamis jegyzőkönyv alapján sorozzák, amelynek legyveres erejét a kapunk előtt leskelődő külső ellenség szemé láttára a népképviselők kihurcolására használják s amelynek meg kell tagadnia nemzeti nyelvét, lelkesedéssel nem töltheti be önfeláldozó hivatását.

Aggasztó jelenségek egész sorozata külön is a hadsereg utalja figyelmünket.

A napirenden levő kémkedések ijesztő mérveket öltenek.

Köztudomásra jutott tények bizonyítják, hogy a nemzet vagyoni áldozatkészsége a hadseregnél kettőzötten kötelező éber gondosságnak hiányából meg nem engedhető úzérkedésre lett felhasználva.

A honvéd tüzérség még csak csirájában van s máris kiderül, hogy a várpalotai lövőtérnek értéken felüli megvásárlásánál idegeneknek jutott vételár címén milliókkal károsodott a kincstár, csak azért, hogy a vélelmi érdekelt követítők között, akiknek élén a gróf Tisza István testőrségének revolverhőse állott, 450.000 korona, 8 százalékos akuszdíj felosztás alá kerülhessen.

Az ágyugyár felállításánál a gyáriparosok országos szövetségének szakfőria által közölt számítások szerint ismét idegeneknek, a Skodagyárnak 16-48 százalékgig fokozódó osztalék biztosítatik, csak azért, hogy a rokonüzemekkel foglalkozó vámtérületi akadályokkal küzdő magyar gyáriparunk fennállásában veszélyeztessék.

A sűrűn felmerülő újabb és újabb jelenségek a visszaéléseknek vagy a gondatlanságnak okából rosszul felszerelt Sedánál, Mukdennél, Csuzimánál és Lüleburgásznál megalázott hadseregnek sorsára figyelmeztetik a nemzetet és a királyt.

Ime a nemzet előtt áll az állampénzen vásárolt többséggel uralkodó kormányzatnak a mai évfordulóval letakart egy éves története.

A multak példái okulva, bizva hisszük, hogy a világ népeinek tiszteletével környezett király az eddig elrejtett tények ismeretével nem tűri tovább, hogy a nevében a bűn kormányozzon.

A nemzetre és a királyságra egyaránt végzetesen nehéz viszonyok között a súlyossá lett köteleességnek hű teljesítése mégis elsősorban a nép képviselőire vár.

Az aggodalmakból osztályrész jut a királyi családra is.

A ránk váró feladatokat, akadályokat nem ismerve, szilárd eltökéléssel, férfiasan teljesítik.

Az alkotmányos tanácskozásoknak meggyéje el van torlaszolva.

Egy megbélyegzett miniszterelnök s a hozzá méltó házelnök vezetése alatt, akiket egy többség a meggyőzésnek lehetősége nélkül támogat, nem lehetünk részesei a törvényhozás méltósága lealászásának.

Ott, ahol a szólásszabadság és a mentelmi jog uralma helyett az ellenzéki képviselőkre ólálkodó, törvénytelenül szervezett pribékhad a dolyfős ellenfél parancsszavát lesi, ott nem egy szabad nemzetnek gyűtéstermében, hanem a felbéreltek csendőrlaktanyájában kellene tanácskoznunk. A törvénytelenül megalkotott házszabályoknak teremőrségi fedezet alatt való alkalmazása hasznos lehet a bűnös üzelmekért való felelősségrevonásnak megakadályozására, de mi, a nép képviselői, nem vállalkozhatunk rá, hogy békés tanácskozások után lett elismerésükkel végrehajtásukban magunk segítkezzünk.

Ha tiltakozásunk ellenére áldozatai leszünk, azt büszkén elviseljük.

(A nemzethez.)

A késő nemzedékek okulására eddigi elhatározásunkhoz niven újabb alkalmat csinálunk az osztályuralom kiváltságosainak, hogy a magyar nemzet és a törvénytisztelő népek milliói előtt még világosabban, mint eddig, teremtsék meg annak elrejtett példáját, miként zárja, miként hurcoltja ki a vesztegetéssel szerzett többség a nemzet igaz képviselőit.

Meg kell győznünk a nemzetet, hogy a törvénytelen, folyton ismétlődő kizárások alkalmazásával a tobzódó többség magukat az ellenzéki választókerületeket képviselői jogaiktól fosztja meg.

Tanúságot akarunk tenni a nemzet előtt, hogy a becstelenség kormányzata és a törvénytelen erőszak alkotmányunkhoz való ragaszkodásunkban nem fog megingatni soha.

Az ellentétlenség fegyveréhez nyulunk, mert más utat nem választunk. Álláspontunknak megfelelőleg a szövetszertett ellenzéknek együttes ülésén elhatároztuk, hogy a történelmi hűséggel felsorolt merényleteket örök emlékező okiratba foglaljuk, azt aláírjuk és a képviselőház ülésstermében, az ülés megnyitása előtt, a mai évforduló alkalmából felolvastatjuk. A hozzájuk fűzött tiltakozásukat a magyar nemzetnek a jogtisztelő és becsületükre féltékeny államok népeinek oltalmába ajánljuk.

Tiltakozásunknak nyomatékaul bevárjuk az ülésnek megnyitását. Egyetemlegesen vállalt felelősségünknek teljes tudatában megakadályozzuk a gyűlésnek megtartását.

A személyünket fenyegető következményeket magyar képviselőkhöz illő nyugalommal és ha kell, önfeláldozással várjuk.

Egy jobb jövődönek reményével a magyar nemzethez fordulunk. Hallgassa meg tiltakozó szavunkat és sorakozzék veszélyeztetett egész jövődöjének megmentésére, a nemzeti becsület védőinek zászlaja alá.

1. A nemzet hirnevének s a királyság tekintélyének érdekében tiltakozunk a Lukács László miniszterelnöknek és gróf Tisza Istvánnak vezetése alatt folytatandó képviselőházi ülések megtartása ellen.

2. Tiltakozunk a szólásszabadságnak és mentelmi jognak elköszása s a törvénytelenül kizárt képviselők távolléte okából csonkává tett Házban 1912. június 4. óta házszabálysértésekkel érvénytelenül megszavazott törvények és házszabályok ellen.

3. Tiltakozunk a fegyveres erőnek a népképviselői és a polgárság ellen való felhasználása és ez által a hadsereg intézménye ellen szított izgatásnak további táplálása ellen.

4. Tiltakozunk az általános, egyenlő és titkos választójognak el-sikkasztása és az önkormányzat jogainak minden csorbítása ellen.

5. Becsületes kormányzatot, tiszteletreméltó pártatlan házelnököt, szólásszabadságot, mentelmi jogot, általános, egyenlő és titkos választójogot követelünk.

Itéljen és cselekedjék a nemzet!

Isten áldja, Isten oltalmazza a hazát!

Kelt Budapesten, 1913. június 4-én.

(Aláírva a szövetszertett ellenzéki pártok összes tagjai által.)

Makó város nagybecsű közönségének tudomására hozom, hogy az eladását átvetttem.

Fölhívom a villanyvilágító mélyen tisztelt közönséget, tegyenek kísérletet, próbálják meg egyszer ezeket a vász és törzsmentes "Orram" Klein Mór, Korona-bazár.

A város ügyei.

A szervezési szabályrendelet tárgyalása.

Makó város képviselőtestülete, mint arról megemlékeztünk, kedden kezdte meg a kiküldött bizottság által módosított szervezési szabályrendeletének tárgyalását. A sok pontból álló szabályzatnak tárgyalása azonban igen lassan halad előre. Kedden csak egy részét tárgyalták le, miért is Galambos Ignác dr. polgármester a folytatólagos közgyűlést mára tűzte ki.

A tárgyalás ma is igen lassu tempóban haladt. Ezt a lassúságot azonban korántsem lehet minden tekintetben annak betudni, mintha a képviselőtestület a város érdekében jól megvitatta volna az egyes pontokat. A mai folytatólagos közgyűlés egyik-másik felszólalásán úgy mint kedden erősen megítélték, hogy nem a város közérdekének, hanem egyes más állásban levő tisztviselők érdekeinek megfelelő szabályzatot akarnak alkotni. Ilyeneknél a képviselőtestületnek egy része nem helyezkedett a város anyagi helyzetének megfelelő takarékoskodni elvi álláspontjára.

Vizont minden áron takarékoskodni akart egy kis töredék olyan pontnál, olyan hivatalnál, melynek viselője nem tett eddig szert a legkisebb népszerűségre sem. Több felszólaláson erősen meglátszott, hogy érdekelttség, de nem a város közérdeke képezi rugóját. Jobban mondvá egy-két felszólalásnak erősen meg volt a sógorság-komagság ize.

A város ügyeinek intézésénél pedig el kellene törpülni minden mellék célnak, minden egyéni, tehát önző érdeknek. Azt már nem egyszer hangoztattuk, hogy a város közigazgatását jóval kevesebb tisztviselővel is el lehetne látni és pedig megfelelőleg. Különösen hangoztattuk ezt azóta, mióta a törvény értelmében, helyesen ugyan, kötelez a város tisztviselőinek tisztességes megélhetést biztosító fizetést adni.

E város görnyed, csaknem összeroppan a pótdók terhei alatt. Ugy kell tehát berendezkednie, hogy egyes főlétségek állás beosztásával a takarékoskodás elvét kell a törvény és lehetőség határain belül megvalósítani. A megélhetést biztosító fizetés mellett a legközelebbi tisztújításnál módjában fog állani a városnak olyan tisztviselőket alkalmazni, kik egyéni képességeiknél nagyobb és nagyobb munkakör betöltésére nemcsak képesek lesznek, de arra vállalkoznak is.

Eddig még csak a közgyám és a levéltáros állását szüntették be és munkáikat máshová utalták. Ez azonban még nem elég már azért sem, hogy még több állás van, mire olyan értelemben, mint van, szükség nincs, mert azok munkaköre másokra osztható. Igaz ugyan, hogy még a szabályzat tárgyalása sem ért véget. Jó része még hátra van. E hátralévő részt holnap délelőtti tárgyalja a város képviselőtestülete.

A város közérdekei által sürgetett elveknél megvalósítása jó részben még a holnap következő tárgyalás során módjában áll a képviselőtestületnek. Ezeket annál inkább meg kell valósítani, mert a

tölthet hatóságnak is az az álláspontja, hogy ok és célszerűen apasztani kell a város kiadásait a közérdek és a jó közigazgatás biztosítása mellett.

NAPI HIREK

Tájékoztató

Naptár Junius 6 Péntek Róm kath Kar. Ferenc. Protestáns Ferenc Gör kath. Május 21. Nap kél 4 óra 17 perckor, nyugszik 7 óra 37 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Meleg idő várható. Szórványosan zivataros esővel. Sürgönyprognózis: Meleg elvélve csapadékok zivatarokkal. Déli hőmérséklet 12-4 C. fok.

— Szabadságon. Dr. Dózsa Sámuel vármegyei tiszti főügyész a mai nappal kezdte meg három hétre terjedő szabadságát. Távol-éléle alatt a sürgősebb ügyeket, melyek halasztást nem tűrnek, a tiszteletbeli főügyészeknek osztják ki.

— Itt van a nyár. Fucsa is ez a mi időjárásunk. Pár héttel ez előtt még több helyen fűtöttek és pár nap óta minden átmenet nélkül olyan melegre változott az idő, hogy vetelkedik a kánikulai hősséggel. Tavasz ugyszólván nem is volt, hanem mintha egyszerre kezdetét vette volna a nyár, melynek a kalendarium szerint csak e hó 23-án kellett volna bekövetkeznie. A nagy meleg egyuttal megnyitotta nálunk a fürdő szezon is. A baj csak az, hogy a Ludvári erdő mellett igen sokan fürdenek a szabadban. Jó volna, ha ezek részére a rendőrhatalóság olyan helyet jelölne ki, hol biztonságban fürdhetnek. A nagy hősséggel együtt jár nálunk a por. Ezt meg jól tenné a polgármester, ha ígéretének megfelelőleg locsoltatná.

— Atutazó katonák Makón. Ezelelt 10 nappal a szegedi 46 ik gyalogezrednek egy zászlóaljja Aradig tartó menetelési gyakorlatában egy napot pihentek Makón. A gyakorlatot végző katonák már utban vannak hazafelé Szegedre. Ma Nagylakról indultak és dében a legnagyobb hősségben érkeztek meg Makóra a melegtől elikkadt katonák, kik ismét egy napot pihennek nálunk és holnap folytatják utjokat. A gyakorlatozó katonák között igen sok a makói, kik ugyszólván hazajöttek, de jól érezték magukat a nem makóiak is, mert a hova őket beszélték, mindenütt igaz magyar vendégszeretettel fogadták.

— Makóiakat érdeklő vásárok. Legközelebb vásár lesz Csanádpalotán június hó 7-én állatvásár, 8-án azaz vasárnap kirakó vásár. Nagvosanadon június hó 15-én, Tiszaföldváron június 8-án és Perjámoson június hó 15-én lesznek országos vásárok.

— Talált tárgyak a rendőrségen. A rendőrségen büntetőből kifolyólag kisebb összegű talált pénz és zálogcédula őriztetik. Ugyancsak 4 darab cserépbé ültetett rózsát is őriznek a rendőrségen. Igazolt jogos tulajdonosai jelentkezhetnek érte a rendőrségen.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi” férti gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porto 30 fillér.

„Hez”. Budapest, VIII. Losonczy utca 13. Diszkrét széküldés

A csanádpalotai zsidótemplom márvány-táblája.

Mikor a hitközségi elnökök veszekednek.

A csanádpalotai zsidó hitközség pár évvel ezelőtt új lemplomot épített. Amikor elkészült a templom, márványtáblát helyeztek a templom falába, amelyen felsorolták a zsinagóga fölépítése körül érdemeiket szerzett emberek neveit. A Sörös Ignác csanádpalotai kereskedő ajándékozta, kinek Leipnik Ignác hitközségi elnök adott engedélyt annak a templomfalba való bevakolására. Ez 1912. november 21-én történt. A következő napon megjelent a templomban Grosz Mór fakereskedő Kell Jakab kereskedő és Braun Márton szabómester társaságában. Grosz kalapáccsal és vésővel kiverte a falból az emléktáblát. Kell és Braun némán asszisztáltak a különös művelethez.

Ez esetnek az az érdekes előzménye, hogy régebben Grosz Mór volt a csanádpalotai hitközség elnöke. Az ő érdemeit pedig nem említtette a márványtábla, csak Leipnik Ignácét, az új elnököt. Boszúból kidobta tehát a zsinagógából az emléktáblát.

A hitközségi előjáróság följelentésére a szegedi ügyészség a törvénykönyv 420. szakasza értelmében „közérdekű dolog megrongálása” címén vádat emelt Grosz Mór és két társa ellen. A vádirat szerint a templomot, tehát vallási szertartásra rendelt épületet jogtalanul megrongálták. Kell és Braun vádirat szerint jelenlétükkel ösztönözték Grosz Mór-t a cselekmény elkövetésére. A fakereskedő kifogással élt a vádirat ellen, amelyben azzal védekezett, hogy a templom fölépítése körül szerzett érdemek megállapítására nem Sörös, vagy Leipnik, hanem a hitközség közgyűlése hivatott.

Az érdekes ügyben még nem határozott a szegedi törvényszék vádtanácsa.

A mezőhegyesi cukorgyár halottja.

Szegény ember halt meg — nincs gondatlanság.

Még 1907. október 21-én történt a mezőhegyesi cukorgyárban, hogy Szücs Imre munkás egy méter és nyolcvan centiméter magas állványról leesett a szemképrázató gyorsasággal működő röppentyű-gépre, amely darabokra tépte. Szücs egy másik társával villanyt szerelt az állványon, amelynek göröcs deszkája szétroppant a két ember test-sulya alatt. Szücs szerencsétlenségére a röppentyű-re esett, de társának az ijedségen kívül nem történt más baja.

A szegedi ügyészség gondatlanságból okozott emberölés vétségé miatt vádat emelt Neubauer János ács-palár, Metzger János villanyszerelő, Babesán János és Andrejcsik István munkások ellen.

A szegedi törvényszék mintegy öt ízben tartott tárgyalást ebben az

ügyben, amíg aztán az elmúlt év októberében ítéletre került a sor. A törvényszék harmadik büntető tanácsa a szakértők véleménye és a tanuvallokások alapján fölmentette a vádlottakat.

Az egyik törvényszéki tárgyaláson kiderült, hogy a Szücs Imre halálát megelőző napokon egymásután három halálos szerencsétlenség történt a mezőhegyesi cukorgyárban, amikért senkit nem vontak felelősségre, sőt állítólag meg sem indították a vizsgálatot.

Az ügyészség megfellebbezte a fölmentő ítéletet, amelyet szerdán az ítélőtábla felebbviteli tanácsa is helybenhagyott.

SZÍNHÁZ.

Utolsó heti műsor.

Pénteken, bérletszünetben itt először Peterdy Elus jutalomjátéka *A lila dominó* nagyoperett.

Bella.

Szomorj Emil színművét vegyes érzelmeivel fogadta a közönség. A nagy többségnek nem tetszett a szindarab, amely sok-sok lehetetlenség s hazugság mellett néhanéha igen becses igazságokat is hangoztatott. A szereplők közül Sinkó Gizella nagy sikert aratott ma. Három felvonáson keresztül újabb és újabb változatait mutatta be a nőnek a soha ki nem ismerhető, soha ki nem tanulmányozható nőnek. A férfiak közül Fenyő Aladár kitűnő volt. Nagy szerepét művészi gonddal dolgozta ki s a legcsekélyebb jelenését sem hagyta színezés nélkül. A mai est szerep ői közül dicséret el kell még megemlékeznünk Nádasynéről, Thuróczyról, Verő Jankáról s Farkas Béláról.

Remete Géza — „Brezeda ur”. Vasárnap este utolsó és bucsulóadásul Remete Géza a népszerű művésznek és rendezőnek jutalomjátékául kerül bemutatásra a „Brezeda ur” című rendkívül mulatságos enekes bohózat melyet Budapesten több mint ötvenszer játszottak nagy siker mellett s amelynek címszerepében Remete Géza egyik legmulatságosabb alakítását mutatja be. Remete Géza a színiévad alatt ugyancsak megkedveltette magát közönségünkkel s így igazán megérdemli, hogy zsufolt haz tapsoljon neki ezuttal is. Maga a darab is érdekes bemutatás lesz mert „Brezeda urnak” mindenütt nagy sikere volt. Remetén kívül igen jó szerep jutott Peterdy Etelkának is aki egy pár hatásos tánc és ének számot is fog bemutatni. A nők közül még Verő Janka Falk Erzsébet és Sinkó Gizella játszanak vezető szerepeket. A „Brezeda ur”, vasárnap esti előadására már lehet előre váltani.

Aranyeső-délután. Zerkovitz nagysikerű operettje, mely az ideai színházi évad legnagyobb slágere volt vasárnap délután kerül színre ez idényben utoljára a már ismert elsőrendű szerezposztásban. Ez előadás iránt már most is óriási az érdeklődés.

Halpaprikás.

A halászlé tilalom véget ért így Buza Pista bácsi minden péntek este halpaprikást főz

Az első halestély pénteken, 6-án lesz a Buza Pista bácsi Hajnalutcai vendéglőjében.

Regény.

Egy világváros rejtelméi.

(108)
21. fejezet.
Tekla grófkisasszony.
— Értettem, papa. Nem beszélünk róla többé.

Tekla grófkisasszony mosolyogva iparkodott. Karonfogta atyját, levelezte a palotából és végig sétáltak az Andrássy-utat.

Ámde az isten a megmondhatója, mit szenvedett Tekla.

A dohánytözséd és fűszeresboltok ajóin kipecskelt hirdapok, mint százszemű szörnyetegek üldözték.

A lapok homlokán levő vastag czimirással egyre kiáltották: „A halottrabló Korbay Arthur!”

Séta után szobájába tért, lefeküdt a pamlagra, arcát a selyem párna csipkéi közé temette és sirt, zokogott keservesen.

— Még a papa is követ d ob reá pedig a papa tetőtől talpig lovagias férfi, igazi katona, rebegte zokogva. Az idegenektől mit várjak akkor? . . . A papa hallgatást parancsolt, nem tehetek Korbay érdekében semmit. Pedig most érzem csak igazán, mennyire szerettem azt az embert . . . Szeretem! Szeretem! És az én szerető szívem nem hiszi róla azt a becstelenséget . . . S ha mégis elkövette volna . . . S ha mégis . . .

Itt a rejtély a nagyuri mágnásleány jellemében!

— Ha mégis? susogta könyben uszó szemekkel. Hát megbocsátok neki! . . . Megbocsátok, mert senkije sem volt . . . En is anya nélkül nőtem fel, s tudom mit tesz az, egyedül lenni a világon! A papa katona volt, dolgai elvonták a családi tűzhelytől, csak azóta van többet itthon, mióta nyugdíjazták . . . Én is rosszá lehettem volna . . . Oh, ha Korbay mellett egy szerető és gondos női szív dobog, nem téved le a becsület utjáról! . . . Mindenható isten ott a fényes egekben, adj erőt annak a szerencsétlen embernek, hogy a megaláztatás iszonyu kinszenvedéseit elviselhesse. Atyám szívét pedig engeszteld meg, hogy segélyére lehessenek a bűnösnek és jó utra terehessen . . . Az idő mindent begyógyít, sokat kiegyenlít. Pénzzel, akarattal, kitartással és szeretettel még Korbayt is feltámaszthatom az élőhalottak sorából! Életemnek ezentúl csak egy célja lesz: Korbay!

Folyt. köv.

Vásárhely utcában a lutheránus templom mellett levő Szabó-féle

h á z

kedvező fizetési feltételek mellett és olcsón eladó.

Ertekezhetni

Dr. Dósa Simon
ügyvéd irodájában.

Hirdetmény.

A ref. egyház gondoksága részéről közhírré tétetik, hogy az egyház tulajdonát képező földek: a harangozó féle 1 negyed telek tanyaföld a harangozó belső és külső járandók, az ó temetői és aradi utféli járandók, a soványi új temető, a Vida Sándor féle járandó; a Kovács kántor által használt 2 negyed telek tanya 4 katasztrális ugar és külső járandó földek, 1 vékás girizdesi kender föld, folyó évi okt. 1-től 1916. okt. 1-ig haszonbérbe fognak adni: A bérelni szándékozók felhivatnak, hogy a ref. gondnoki hivatalban folyó évi június hó 8-án délelőtt 10 és fél óraker tartandó árverésen jelenjenek meg. Makó 1913. máj. 27.

Veres Sándor
gondnok.

Haszonbérbe adás.

A belvárosi ref. lelkészi
40 kat. tanyaföld
s a hozzátartozó 10 kat. hold (két darabban) ugarföld, 6 vagy 8 évre haszonbérbe kiadó.

Bérelni szándékozók a ref. gondnoki hivatalban f. évi

június 8-án délelőtt 10 és fél óraker tartandó árverésen jelenjenek meg.

Ez ügyben értekezni lehet előzetesen is

Nagy Károly
lelkésznél.

Építelőők figyelmébe!!

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy a szentlőrinci téglagyárunknál a tégláégetést megkezdtük és a mai naptól kezdve elsőrendű salétrommentes fali- és vastéglát a legjutányosabb áron lehet kapni. — A nagyéremű építelő közönség becses pártfogását kérve, maradunk tisztelettel:

Mészáros estvérek,

tégla- és cserépgyárosok.

o o Telefon szám: 132. o o

Jég eladás!

Mindennap tiszta marosi jég
kilónként 3 fillérért

kapható Deák Ferenc utcában, Ábelesz udvarban.

Nagyobb vételnél

árendemény.

Szegedi-utca 14. számú házban 3 szobás uri lakás nov. 1-től kezdve kiadó. Ugyanez a ház egészben vagy részben szabadkézből eladó.

Ertekezhetni lehet Szegedi utca 14. u. sz. alatt.

Minden független érzelmi ember „Makói Független Ujság”-ot olvas és követeli, ahol csak megfordul.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvörösség és mindenféle bőrtisztítóanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona
Ezen piperezerek több kiállításon ér-mekkel lettek kitüntetve.

Ház és üzlet eladás.

Paizs-utca 2-ik szám alatti házam szatócs üzlettel sürgősen eladó és átvehető.

Nagy István.

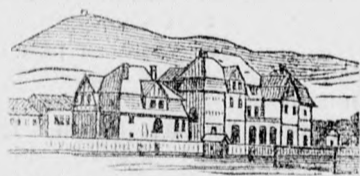
Czipész üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Makón a Kossuth szoborral szemben a Pollák-féle házban o-o o-o a mai kor igényeinek megfelelő o-o o-o

czipész üzletet nyitottam.

Raktáron tartok férfi, női és gyermekczipőket a legjobb és legszébb kivitelben, ugyszintén megrendeléseket a leggyorsabbtól a legdivatosabb kivitelig készítek és a legmesszebbmenő igényeket is kielégítem, fájós lábakra biztos sikerrel kényelmes czipőket készítek a legolcsóbb árak mellett. Törekvésem oda irányul, hogy a tisztelt vevőközönséget a legjobban és a legolcsóbban kiszolgáljam. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

NAGY ELEK czipész mester.

„Sanitas”

szanatorium

zi kai-dietikai gyógyintézet és üdülőthon Verseccen (Délmagyarors.)

Vezető orvos: Méhes Lajos dr.

Az intézet külföldi minta szerint ujonnan épült és modernül be van rendezve.

Egyéni gyógykezelés Lahman dr. rendszere szerint. Fény-, lég- és napfürdők, vizikurák, gyógygymnasztika, massage, villamos alkalmazások, gyógyszeres fürdők, különleges dieták és szálló kurák.

A „Sanitas” gyógyintézetben felvétetnek úgy üdülésre szoruló, mint idült betegségekben szenvedők és fertőző betegségekben szenvedők, elmebetegék azonban felvételt nem nyernek.

A „Sanitas” gyógyintézetbeni kezelés különösen a következő betegségeknek van javalva:

Mindenféle idegbajok, a légző szervek bántalmái, szív és vérkeringési bajok, emésztő szervek, vese-, hólyag és húgycső betegségek, sápkór és vérszegénység, köszvény és csúsz, csont és ízületi bajok, malária, ugyszintén a különféle női betegségeknek.

Az intézet a hegyek alján fekszik, a parkban légkunyókkal bir és egész éven át nyitva van.

Mérsékelt árak.

Főidény májustól-októberig.

Prospektus ingyen.

60 HOLD LUCZERNÁS

EGÉSZ ÉVI HASZNÁLATRA

KIADÓ

IRITZ MIKSÁNÁL.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Tisztelettel van szerencsém a t. vásárló közönséget értesíteni, hogy a **Kocsis és Skopál** cégből kiléptem és a városháza épületében (Pallagi Ernőné helyén)

üveg és porcellán kereskedést

nyitottam. Elvállalok képkeretezést, épület üvegezést, lakásokat villamos csillárral és cserép kályhával való felszerelésre.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel

Kocsis Mihály.

ÚJ ÓRÁS ÜZLET MEGNYITÁS.

Van szerencsém Makó város és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy közvetlen a színház mellett

órás üzletei nyitottam.

Ezzel kapcsolatosan a legtekélyesebben felszerelt **JAVÍTÓ MŰHELYT** rendeztem be, ahol minden e szakmába vágó munkát elfogadok és azokat jóállás mellett lelki ismeretesen és jutányosan eszközölöm.

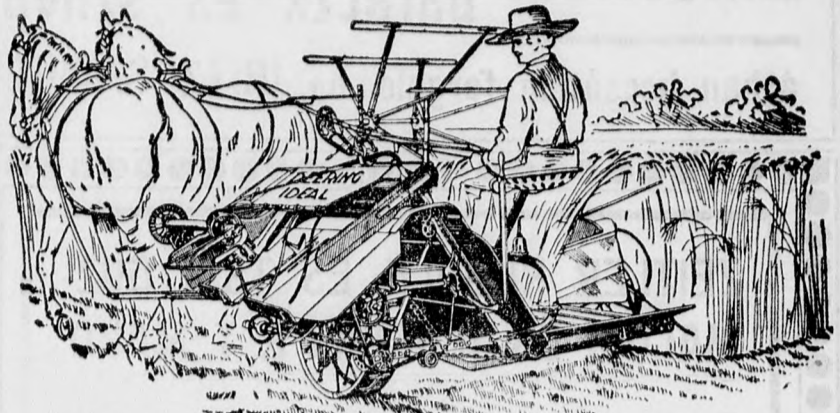
Mindennemű új órákat pontosan kiszabályozva jóállás mellett olcsón árusítok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel
BUGYI JÓZSEF órás.

Uj Ideál DEERING aratógépek.

Van szerencsém a t. gazdaközönséget értesíteni, hogy a legjobbnak ismert amerikai

Ideál

DEERING aratógépek

árát tetemesen leszállítottam s így módjában van azt minden vevőnek ugyanannyiért beszerezni, mint bármely más gyártmányu aratógépeket. Az I. rendű amerikai Deering kévekető zsinógot szintén leszállított legolcsóbb áron árusítom. — A szokásos tanfolyamon műhelyemben a szerelések alatt bárki is részt vehet, vevőimet azonban ezenkívül kint a munkába állítás alkalmával oktatom be alaposan, amikor legeredményesebb, amennyiben csakis ekkor tűnik fel az, hogy mit kell tudni a gazdának, hogy a megvett aratógéppel eredményes, jó munkát végezzen.

Az új **Ideál DEERING** aratógépek e téren a legtekélyesebb alkotások. A legkevesebb vonóerőt igényelik. Majdnem pusztíthatatlanok. Tarló és kéve nagyság a legtágabb határok között tetszés szerint könnyen szabályozható.

A legújabbban tökéletesített rudhordó taligával bírnak, amely lehetővé teszi, hogy a gép egy helyen megforduljon s így már nem szükséges a sarkokat kézi kaszával kerekre kaszálni.

Tartalékreszei mindig raktáron vannak.

A fizetési feltételek a legkedvezőbbek.

A korábban rendelők külön kedvezményben részesülnek.

KUCSES KÁROLY MAKÓ, a DEERING aratógépek csanádmegyei kizárólagos képviselője. :::: ::::

CSILLAG DROGÉRIA MAKÓ,

Főter, Kasznárlak. Gyógyszer raktár.

Illatszerek, kötszerek, gummiárúk raktára.
Nyári idénycikkek:

Fertőtlenítő szerek:

Carbolsav, Creolin, Chlormész, Lysoform, Formalin, Carbolsav

Molyirtó szerek:

Naftalin, Naftalin golyó, Patsuli fű, Molypor, Kámfor.

Féregirtó szerek:

Fulgurin rovarirtópor 12 és 20 fillér szórózacskókban, Dalmát rovarpor, Zacherlin, Tirgram, Zöld por (svábbogár ellen.)

Légyfogók:

Halló, Flip-Flap Pleyzac teker-csekben, Tik-Tak tolószelencében, Légyforgács.

Mosóporok:

Persil Minka Phönix, Neubozon, Washall, Panamaháncs.

STROBIN

szalmakalapitisztítószert, Szalmakalaplakk.

Legfinomabb étolaj. Tátrai málnaszörp. Salicylsav. Izzadás elleni szerek, Formalin krém, Nadus, Radout, Indiana hintóporok, Pipere Borax, Kölni víz, Papir powder, Csillag krém nap-pali használatra 1 kor., Boran szeplő elleni szer 1 tubus 1'20 kor.

Értesítés!

ÚJ ÜZLET!

Értesítés!

HORVÁTH NÁNDOR

Disztemetést rendező intézete MAKÓ, Szegedi-u. (Glück-féle ház)

Gyászszertek alkalmával már saját érdekükben is forduljanak bizalommal a fenti új elsőrendű ::-::

Disztemetkezést rendező intézethez,

hol minden e szakmába vágó cikkek, u. m. érc-, nickel-, selyem vagy bársonnyal bevont fakoporsók, szemfódelek, halotti ruhák. Továbbá saját készítésű feltűnő szép sarkosruk nagy választékban, a legolcsóbb árban szerezhetők be. Bármilyen rendű és rangu temetések rendezése helyben és vidéken, valamint hullaszállítások és ekszhumálások a legjutányosabb árban, kegyeletteljes pontossággal eszközöltek.

Elsőrendű felszerelési raktár 6 diszes gyászkocsival. Művirág koszorúk minden kivételben 70 fillértől. Érc és élővirág-koszorúk minden kivételben 3 koronától :: ::

kezdve óriási választékban kaphatók és megrendelhetők. Diszgyászkocsijaimért, valamint pompadiszravatározásért külön díjat nem számítok fel. Gyászhoz a nagyérdemű gyászoló felek részére mindenkor rendelkezésükre állók. Költségvetésekkel díjtalanul szolgálók. A nagyérdemű gyászoló közönség b. pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Temetések felvétele éjjel Andrássy-u. 4. sz., (ev. ref. ó-templom mellett.)

HORVÁTH
az Intézet

NÁNDOR
tulajdonosa

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabb bevezettem a kőbányai világhírű ::-::

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT,

amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycseleokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Értékesítő Részvény-Társaság főraktára.

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K.

árban bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. cég. A valódiságért a cég felelősséget állal. v

**ZEITLER RUDOLF ÉS TSAI GŐZ-
MALOM ÉS JÉGGYÁR R. T. MAKÓ.**

Köztudomású, hogy tavaly a kolera a folyamvizével terjedt, mert a piszkos vízben a bacilusok vigan tenyésznek, mégis van még manapság is ember, a ki folyóvizből nyert jeget használ, holott életével játszik, vegyen mindenki csak

MŰJEGET

melyet kristálytisza ártézi vízből készí-
tünk. — Vevőink kényelmére a jeget
naponta reggel legalább 6 kiló vételnél
házhoz szállítunk és egy ilyen féltábla
jég ára csak 30 fillér. Nagyobb vételnél
megfelelő árengedmény.

TELEFON-SZÁM 36.

TELEFON-SZÁM 36.

ÉRTESÍTÉS! Saját termésű fehér és
siller XX XX XX XX XX

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű
TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és
erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz
szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**
Szegedl-utca.

Ujdonság!

Figyelem!

Ujdonság!

TIZEDES MÉRLEG TOLÓSULLYAL

200 kg.-tól 750 kg.-ig kizárólagosan kapható

HALÁSZ Á. gépraktárában

MASSEY HARRIS aratógépek

... : - : szerelése megkezdődött. : - : ...

MANILLA ZSINEG

megérkezett.

Raktár augusztus 1-től kezdve Kossuth-utca II. szám,
a városi mázsaház mellett.

Szép elsőrendű zöld here-széna

és tehénnek való széna kisebb és nagyobb mennyiségben
kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára
Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losonczy-utca 13.

Reklámunk óriási eredménye.

Ujabb reklamációra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még
nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk :

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 darab)

1 darab üvegtégely francia arc- és kézfinomító,
1 drb. francia szappan (bármely illatban),
1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
1 könyv (60 lap) angol ponderpapír,
1 csomag dr. Heider-féle fogpor,
1 drb. francia fogkefe (osontnyéllel),
1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor,
1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz,
10 drb. szekrény és ruhaillatosító (francia Sachet-lap),
összesen 19 darab 2 korona 50 fillért,

Szállítások naponta eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postakéz-
besítés érdekében, vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér
vagy a pénz előleges beküldése ellenében, amely esetben a 2 korona 50 fill-
rél vételárhoz 72 fillér esatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk.

Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnk kívánságra ingyen
s bérmentve küldjük.

**TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉR-
KEZTEK!**

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők
(Raglánok) a legegyszerűbb-
től a legfinomabb kivitelig

óriási választékban !!

Mint üzletünk különlegessé-
gét ajánljuk nagy raktárunk-
kat tavaszi kosztümökben,
nemkülönbön pongyolák, kü-
lön blousok és aljakban fel-
!!! szoknyákban !!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok
Nagy választéku női fehérnemű raktár.
Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztü-
mök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Főtér
Otthon-kávéház mellett.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben

KEDVEZŐ ÁRBAN

!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!